

Kerkbrief

van de Hervormde Gemeente Nieuwkoop

colo
fon

Redactie: Corrie Zoutendijk, Evert de Jong, Corry van der Kruk
Inleveren Kopij: Corrie Zoutendijk Chrysantenstraat 121, 2431 XJ Noorden. E-Mail
zoutendijk02@kpnmail.nl

De Kerkbrief wordt gezien als welkome aanvulling op het Kerkblad

Van de redactie	1
Meditatie—De Heilige Geest die Heer is en Levend maakt	2
Kijk! Laat je verrassen door het werk van Gods	4
Makkelijke woorden doen geen recht	
Jeruzalem	
	5
Gedicht: De vuurvlam van de Geest...	5
Open Monumenten-dag 2025	6
Jeugdwerk	6
Vakantieoverzicht	6

VAN DE REDACTIE

Geachte lezers,

Voor u ligt de eerste kerkbrief gereed in het 41^e jaargang. Het is na de vakantie en het winterwerk staat voor de boeg.

De Heilige Geest die Heer is en levend maakt.

Hij gaat ons voor op onze levensweg, trekt met ons de diepten door en neemt deel aan onze levensgeschiedenis. Zelfs als wij falen en van Hem afdwalen, laat Hij ons niet vallen. In zijn genade roept hij ons om tot Hem terug te keren: "Adam, mens, waar zijt gij!" En als dit roepen niet meer baat, wil Hij de minste zijn. Dan doet Hij de eerste stap tot toenadering. Hij komt tot ons in de gestalte van Jezus zijn Zoon, die mens werd. In Hem handelt God als een moeder die op haar hurken gaat zitten om zo op ooghoogte met haar kind te komen. Zo, op voet van gelijkheid, wil Hij vertrouwelijk met ons spreken. En als dat nog niet voldoende is om ons mensen tot daadwerkelijk geloof te brengen, stort Hij zijn Geest uit.

Kijk! Laat je verrassen door het werk van Gods

Dit thema is gebaseerd op het laatste hoofdstuk uit de visienota 'Midden in het leven' en nodigt gemeenten uit om met nieuwe ogen te kijken naar de werking van Gods Geest in het dagelijks leven.

Voordat Jezus wegging heeft Hij zijn discipelen de opdracht meegegeven het evangelie over de landen te verkondigen. Deze roeping hebben zijn discipelen ter harte genomen. Beginnende op de dag dat de Heilige Geest werd uitgestort.

Makkelijke woorden doen geen recht

Afscheidsinterview ds. René de Reuver: Afgelopen zomer heeft ds. René de Reuver afscheid genomen als scriba van de Protestantse Kerk in Nederland. Een gesprek over indrukwekkende ontmoetingen, het belang van oecumene en kerk-zijn in een tijd van krimp.

Jeruzalem.

Een chassidisch verhaal over hoe Baäl Sjem (oprichter van het chassidische jodendom) het verre roepen van de nood van de wereld en het geklaag hoorde. Daar-aan gehoor gaf. En op weg ging naar Jeruzalem. Maar tijdens de reis ontdekte dat dit niet juist was en terugkeerden naar hun eigen land, de plek waar God door hen gediend wilde worden.

Monumentendag

De laatste restauratie is alweer 40 jaar geleden. De Kerkbrief is een uitvloeisel hiervan. Op openmonumentendag in september wordt dit het thema:

Startzondag en jeugdwerk

- Na een vakantieperiode gaat ook het jeugdwerk weer rustig van start. Zondag 7 september is er weer kindernevendienst waar we de methode van Bijbelbasic volgen.

- Na de startdienst begint ook de jeugdclub weer, we komen op de maandagmiddag gelijk uit school bij elkaar in de kelder van de kerk.

- Ook de Rietgors gaat weer starten 1x in de maand op vrijdagavond,

De Redactie.

Volgende uitgave:
oktober 2025

Kopij opsturen voor 7 oktober
2025 aan: Corrie Zoutendijk
e-mail
zoutendijk02@kpnmail.nl

GEBED

God, ik dank je
– veel te weinig –
voor deze dag die ik weer mocht leven,
voor de benen en de voeten
die mij nog steeds dragen naar waar ik wil,
voor tanden die geen pijn doen,
voor kleren op mijn lijf,

voor een dak zonder gaten boven mijn hoofd,
voor de lucht om te ademen
en voor de wijn en voor het brood,
voor hen die met mij aan tafel zitten,
die van mij houden
en die het volhouden met mij.
Ik dank je

– veel te weinig –
voor de liefde en het verlangen,
voor het lachen van mijn kind,
en voor het weten en vertrouwen en vermoeden
dat Jij er bent.
Dank U wel.
Amen

MEDITATIE—DE HEILIGE GEEST DIE HEER IS EN LEVEND MAAKT

De mondige mens

De ontwikkeling van wetenschap en techniek voltrekt zich in een steeds sneller tempo en is moeilijk bij te houden. Vergeleken met nu lijkt de mens uit vroeger eeuwen op een onmondig kind. Hij wist niet hoe de dingen in elkaar zaten en zag in alles een wonder. Dagelijks beleefde hij zijn afhankelijkheid van God. Nu zijn we mondige mensen geworden. Wat vroeger God moest doen, kunnen we nu zelf. We zijn in staat om zelfstandig en voor eigen verantwoording te handelen. Sinds de ontdekking van het DNA kunnen we God in zijn scheppingsarbeid al een heel eind narekenen. Dat alles heeft grote gevolgen voor het geloof en onze relatie met God. God is uit onze beleevingswereld teruggedrongen. Voor velen is Hij tot een randverschijnsel, of zelfs totaal overbodig geworden.

Uit Hollandse zeevaartkringen stamt de uitdrukking "*Schipper naast God*". Men wilde daarmee aanduiden hoe het handelen van God en mens in elkaar grijpen. God zag men als de grote Schipper. Aan Hem bracht men de dank als schip en bemanning na een lange en moeilijke reis behouden in de haven aankwamen. Maar tegelijk kende de aardse schipper ook zijn eigen verantwoording. Hij weet dat een degelijke voorbereiding en goed zeemanschap belangrijke factoren zijn voor een behouden vaart. Nu, na de ontdekking en ontcijfering van het DNA, duikt een bijna gelijkkluidende uitdrukking op, namelijk "*Schepper naast God*". Door slechts één letter te veranderen, ontstaat een wereld van verschil. In die uitdrukking horen we de arrogante taal van opstandige pachters:

*Het land dat wij bewonen
hoort ons alleen.*

*Wie om de pachtsom komen
zenden wij heen.*

*God week te lang geleden
uit ons bestaan.*

*God is in eeuwigheden
op reis gegaan.* (uit Gezang 61 LvdK)

Dan wordt het tijd om de stormbal te hijsen: "Weest op uw hoede!"

Wijkt God terug uit ons bestaan?

In de bijbel zien we een heel andere lijn. God wijkt niet terug uit ons bestaan, maar raakt steeds meer bij ons leven betrokken. Hij blijft niet de verheven Schepper van hemel en aarde. In de loop van de geschiedenis wordt Hij steeds meer God voor ons. Hij gaat ons voor op onze levensweg, trekt met ons de diepten door en neemt deel aan onze levensgeschiedenis. Zelfs als wij falen en van Hem afdwalen, laat Hij ons niet vallen. In zijn genade roept hij ons om tot Hem terug te keren: "Adam, mens, waar zijt gij!" En als dit roepen niet meer baat, wil Hij de minste zijn. Dan doet Hij de eerste stap tot toenadering. Hij komt tot ons in de gestalte van Jezus zijn Zoon, die mens werd. In Hem handelt God als een moeder die op haar hurken gaat zitten om zo op ooghoogte met haar kind te komen. Zo, op voet van gelijkheid, wil Hij vertrouwelijk met ons spreken. En als dat nog niet voldoende is om ons mensen tot daadwerkelijk geloof te brengen, stort Hij zijn Geest uit.

Als iemand zijn hart voor God uitstort, maakt hij *alles* wat hem neerdrukt, benauwt en beangstigt aan de Heer bekend. Als God zijn Geest uitstort, schenkt Hij *alles*, het beste wat Hij te geven heeft, aan ons mensen: zijn genade en barmhartigheid, zijn liefdevolle overmacht en de verrassend nieuwe gezindheid die in Christus Jezus is. Dit is zo overweldigend, dat een enkel mens dit *alles* niet bevatten kan, maar slechts een deel. Maar juist daardoor ontstaat er een gemeenschap van mensen die elkaar aanvullen en er vreugde aan beleven als de ander tot zijn recht komt. Zo wordt God steeds meer God voor ons en herschept Hij door zijn Geest ons tot mensen naar zijn beeld.

Wat zie je ervan?

Maar de praktijk is anders. Velen in onze westerse wereld zijn totaal van God vervreemd. Ze zien Gods hand niet meer in hun persoonlijke leven. Zeker niet in het wereldgebeuren. Daar maken uitsluitend mensen de dienst uit. Waar ligt dat aan? Er is geen verklaring voor. Er is alleen het donkere raadsel van de zonde, waardoor we opgesloten blijven in onszelf, toegesloten voor God en afgesloten van de naaste. We weigeren ons open te stellen voor de genade, de vrijheid en de vernieuwing van ons leven, die God de heilige Geest ons zo na aan het hart legt. Het enige medicijn daartegen is het aanroepen van de Heilige Geest. Dat is bidden tegen jezelf in, tegen de drang om jezelf te handhaven. Dan valt er veel te vragen en daardoor ook veel te geven. Dat vinden we verwoord in het gebed van Franciscus van Assisi:

Heer, maak mij een heraut van uw vrede

*Laat mij hoop brengen
aan wie wanhoopt.*

*Laat mij licht brengen
aan wie in duisternis is.*

*Laat mij vreugde brengen
aan wie bedroefd zijn*

Dr. C. de Jong

THEMA PKN 2025 / 2026

KIJK! LAAT JE VERRASSEN DOOR HET WERK VAN GODS

Dit thema is gebaseerd op het laatste hoofdstuk uit de visienota 'Midden in het leven' en nodigt gemeenten uit om met nieuwe ogen te kijken naar de werking van Gods Geest in het dagelijks leven.

Ontvankelijkheid

Het jaarthema daagt gemeenten uit om bewust aandacht te schenken aan de onverwachte manieren waarop de Geest zich manifesteert, zowel binnen als buiten de kerkmuren. Het stimuleert gemeenteleden om ontvankelijk te zijn voor Gods aanwezigheid in het alledaagse en te herkennen hoe de Geest werkt.

"Gods Geest is altijd in beweging en vindt steeds nieuwe, verrassende wegen," aldus scriba René de Reuver. "Dit jaarthema nodigt ons uit om met verwondering te kijken naar wat er om ons heen gebeurt en te ontdekken hoe de Geest werkzaam is in kerk én samenleving. Het gaat erom dat we als gemeenten leren meebewegen met Gods missie en ons laten verrassen door zijn creatieve werk in het leven van alledag."

De scriba moedigt gemeenten aan om het jaarthema op te pakken en er lokaal invulling aan te geven. "Het thema biedt mogelijkheden voor verdieping en vernieuwing in de gemeentelijke praktijk, waarbij de focus ligt op het opmerkelijk zijn voor Gods Geest in het midden van ons bestaan."

Illustratie bij jaarthema

De afbeelding uit de visienota die het hoofdstuk 'Midden in het leven' vertegenwoordigt, weerspiegelt precies hoe

Gods Geest ons verrast met Zijn creatieve werking in de veelkleurigheid van het dagelijks bestaan.

De illustratie toont een vlamvormig symbool in levendige kleuren dat de veelzijdige werking van Gods Geest uitbeeldt. De witte lijn die door het symbool loopt, verwijst naar de Heilige Geest als een duif, terwijl de vlam de vurigheid van de Geest symboliseert. De druppel staat voor het levengeweende water en de kleurigheid representeert zowel de creativiteit van de Schepper als de veelkleurigheid van de schepping en de kerk.

Rode draad

De dienstenorganisatie gebruikt het jaarthema als rode draad voor haar dienstverlening en ontwikkelt diverse materialen die gemeenten kunnen gebruiken in hun activiteiten. Er komt in ieder geval gespreksmateriaal, een bijbelquiz, een fotospel en liturgische suggesties. Deze komen in mei beschikbaar. Ook komt het thema terug in landelijke uitingen zoals de Protestantse Lezing, de advents- en veertigdagentijdskalender.

MAKKELIJKE WOORDEN DOEN GEEN RECHT

Afscheidsinterview ds. René de Reuver:

Afgelopen zomer heeft ds. René de Reuver afscheid genomen als scriba van de Protestantse Kerk in Nederland. Een gesprek over indrukwekkende ontmoetingen, het belang van oecumene en kerk-zijn in een tijd van krimp.

Na negen jaar als scriba van de Protestantse Kerk draag je het stokje over. Hoe heb je de rol van scriba al die jaren ervaren?

"De eerste woorden die bij me opkomen, zijn de woorden 'voorrecht' en 'dankbaarheid'. Het is een voorrecht dat het je wordt toevertrouwd om stem te geven aan het kerk-zijn. Dat heb ik ervaren als iets bijzonders. Scriba zijn is ook een voorrecht omdat je op plekken komt waar je anders niet zo snel komt: bij andere kerkgenootschappen, bij bijzondere initiatieven in het land, aan tafel bij de overheid, bij partners van Kerk in Actie. Door die ontmoetingen worden je geloof en je visie verrijkt. Ik ben dankbaar dat ik dat heb mogen ervaren.

Tegelijkertijd is deze rol ook een last. Het is een grote verantwoordelijkheid en je bent nooit klaar. Bovendien wordt er ook wel eens op de man gespeeld. Deze dingen gelden in zekere zin natuurlijk voor alle predikanten, maar ik heb die last in deze rol wel extra ervaren. Daarom is het ook

goed om nu het stokje door te geven."

Zijn er momenten die je in het bijzonder bij zijn gebleven?

"Ik was nog maar net scriba toen we 500 jaar Reformatie vierden, in de Domkerk. Dat was een bijzondere gebeurtenis, met de koning, mensen uit het kabinet en geestelijk leiders van allerlei geloofsgemeenschappen. Het was met name bijzonder om – juist op dit historische moment – samen met de rooms-katholieke bisschop Hans van den Hende het verlangen naar eenheid uit te spreken. Die viering legde de basis voor allerlei lijntjes die ik in de loop van de jaren daarna heb mogen onderhouden.

Iets anders dat grote indruk heeft gemaakt was een bezoek met Kerk in Actie aan het vluchtelingenkamp Moria, op Lesbos. Ik zag daar met eigen ogen de dikke rijen prikkeldraad en de hekken die de vluchtelingen binnen dat kamp moesten houden. Verschrikkelijk. Later was ik er getuige van hoe een vluchtelingenboot aankwam. Ik sprak een man van een jaar of 25, die vertelde dat hij twee keuzes had: óf vechten in het leger van Assad, óf vluchten. Ik zag zijn ogen glinsteren omdat hij dacht: ik heb het gehaald! Maar wij kwamen net uit dat kamp met die rijen prikkeldraad en wisten: over een paar uur zit jij dáár. En het zal

nog een hele lange weg voor je worden.”

Wat riep die ontmoeting bij je op?

“Ik ervaarde heel sterk wat voor diepe dilemma's deze situatie opleverde. Aan de ene kant voelde ik een diepe betrokkenheid bij deze mensen, en een soort boosheid ten opzichte van makkelijke woorden over gelukszoekers. Die woorden doen echt geen recht aan de verhalen van de vluchtelingen die ik sprak. Maar ik hoorde óók de verhalen van mensen op het eiland, die vertelden hoe ze eerst op een vredige plek woonden en nu werden overspoeld door vluchtelingen. Die kant begrijp je dan ook. In dit soort complexe situaties zijn er geen eenvoudige oplossingen. Dat heb ik in mijn periode als scriba steeds opnieuw ervaren.”

In de afgelopen negen jaar is de Protestantse Kerk kleiner geworden. Sommige gemeenten hebben hun deuren moeten sluiten. Hoe heb je dat beleefd?

“Ik herken de rouw die veel mensen ervaren. Zeker als het gaat om al die mensen die hun beste krachten gegeven hebben, en dan toch hun gemeente onder hun handen hebben zien afbrokkelen. Dat doet pijn.

Toch ben ik ervan overtuigd dat de beweging van God in onze samenleving door zal gaan. We komen uit een soort systeem van kerkelijke verkaveling: overal in Nederland moest een protestantse gemeente zijn. Dat systeem is in de huidige tijd praktisch niet meer houdbaar, en je kunt er bovendien ook theologische vraagtekens bij zetten. Waarom zou juist ónze kerk overal present moeten zijn? Als een andere kerk ergens present is, is dat óók het Lichaam van Christus. Daarom ben ik blij met de beweging naar een ‘mozaïek van kerkplekken’, dat ervan uitgaat dat de kerk in meerdere gestalten aanwezig kan zijn.

De contacten met andere kerkgenootschappen - migrantenkerken, evangelische kerken, de Syrisch-Orthodoxe Kerk, de Rooms-Katholieke Kerk - hebben dat besef versterkt. Ik realiseerde me in de loop van de tijd steeds sterker dat je elkaar nodig hebt om het geheimenis van de liefde van God in Christus te kennen.”

Die overtuiging komt ook terug in je boek dat deze week verschijnt, een essay over hoopvol kerk-zijn. Wat heb je daarin willen uitdrukken?

“In het boek reflecteer ik op het feit dat de eerste christenen ‘mensen van de Weg’ werden genoemd. Als je vervolgens ziet hoe de Weg van de Heer verloopt, is dat anders

dan ze vooraf bedacht en gepland hadden. Ze zijn volgers op de weg die de Geest wijst - tot hun eigen verrassing en verwondering. Dat vind ik een hoopvol beeld voor de kerk in onze tijd. Hoe de kerk er morgen uit zal zien weet niemand. Maar we mogen onze weg gaan in het vertrouwen dat Hij nieuwe wegen zal vinden. Meestal maken wij zelf onze plannen en bidden we daarna of God die plannen wil zegenen. Maar we mogen ontdekken dat Christus vooropgaat, dat zijn Geest de Weg baant. De indringende vraag aan ons is: zijn wij waar Hij is? Meer dan ooit komt het aan op een spiritualiteit van ontvankelijkheid en alertheid.”

Wat vraagt dat volgens jou van protestanten in deze tijd?

“Volgens mij gaat het om drie dingen. Ten eerste: zorg voor je ziel – ga naar vieringen, doe aan meditatie. De huidige atmosfeer is zo kil, dat we de woorden van God heel hard nodig hebben. Ten tweede: zoek een gemeenschap. Protestantismen kunnen heel individualistisch zijn, maar je hebt elkaar echt nodig om je leven met elkaar te delen en elkaars geloof te verrijken. En ten derde: wees bewogen in deze samenleving. Wees bewogen met mensen in de knel, zoals God dat Zelf ook is.

Deze dingen vragen wel iets van je, geloof komt je niet aanwaaien. Juist omdat het geloof in de huidige cultuur veel minder ingebed is dan vroeger, moet je er actief ruimte voor maken.”

Je hebt volop nagedacht over de toekomst van de kerk, maar ongetwijfeld ook over je eigen toekomst. Hoe gaat de komende tijd er voor je uitzien?

“Allereerst is het goed dat er na deze intensieve tijd iets meer ruimte komt voor ‘thuis’. Maar ik ga vanaf september ook drie dagen in de week aan de slag bij de PThU, waar ik een bijdrage zal leveren aan de Permanente Educatie voor predikanten en kerkelijk werkers. Ik ga met hen nadenken over kerk-zijn in deze tijd, om zo de visie uit mijn essay te kunnen vertalen naar de praktijk. Ook ga ik onderzoek doen naar de theologische actualiteit van het werk van Gerrit de Kruif, die mij persoonlijk heeft geïnspireerd met zijn ideeën over de verkondiging in de huidige tijd en kerk zijn in een democratische samenleving. Ik vind het mooi als een nieuwe generatie kennis kan maken met zijn theologische erfenis. Op deze manieren kan ik indirect iets delen van wat ik zelf ontvangen heb.”

JERUZALEM

Als de Baäl Sjem 's nachts op bed lag, hoorde zijn hart dikwijls het verre roepen van de nood van de wereld en het geklaag van de volkeren in de diepte. Maar op een nacht was het alsof het oude land Israël van heel dichtbij riep. Met vele stemmen vroeg het hem, te komen om het land te zegenen, zodat de beken zouden stromen, het woud zou opstaan, de wijnstok vrucht zou dragen en de rotsen zich met bloesem zouden tooien.

Vanaf die nacht bad de Baäl Sjem tot God om verlof om naar het oude land te reizen. Maar God antwoordde hem elke nacht dat hij in zijn eigen Oekraïense dorp moest blijven, om alles te doen waartoe hij daar geroepen was. Zo streden twee stemmen in zijn ziel: die van het Bijbelse land dat aan hem bleef trekken, en die van

God die hem niet liet gaan. Maar de roep vanuit Jeruzalem overstemde allengs het woord uit de hemel, en zo besloot de Baäl Sjem om op reis te gaan.

Samen met zijn leerling rabbi Tsvi de Schrijver vertrok hij. Tijdens hun eerste overnachting begon de grond te beven, alsof de aarde eindelijk wakker werd uit haar doodsslaap, en uit de diepte kwamen stemmen die juichten, omdat de Baäl Sjem op weg was gegaan om het oude land te zegenen.

Maar terwijl ze verder reisden en rabbi Tsvi opge-

togen sprak over hun reisdoel, werd de Baäl Sjem steeds stiller. Hij hoorde iedere nacht de hartstochtelijke en hoopvolle stemmen uit de aarde, maar de stem van God uit de hemel hoorde hij niet meer, en dat beklemde hem. Zwijgend reisde hij alle dagen, totdat ze op een avond aan de oever van de zee kwamen. In de zwoele nacht sliepen ze op het strand, hopen dat ze de volgende morgen een schip zouden vinden dat hen naar het heilige land zou brengen.

In die nacht droomde de Baäl Sjem. Hij en Tsvi waren op volle zee, in een scheepje zonder roer, met een vlammen rood en geel zeil. Het scheepje werd door wind en golven heen en weer geslingerd, de hemel was gesloten en de Baäl Sjem voelde dat zijn hart leeg was. Pas toen hij zonder hoop ging liggen in het schip, kwam eindelijk weer de stem van God, steeds krachtiger, en in die stem verdween het razende geweld van de storm.

Toen ze 's morgens wakker werden, lagen ze

ISRAELZONDAG

Op de eerste zondag in oktober geeft de Protestantse Kerk op een bijzondere manier uiting aan haar onopgeefbare verbondenheid met het volk Israël. De themazondag werd door de Nederlandse Hervormde Kerk ingesteld in 1949 om aandacht te geven aan de relatie tussen de christelijke kerk en het Joodse volk. Eerst stelde de hervormde synode voor om de Israëlzondag te laten vallen op de zondag vóór de Grote Verzoendag, maar vanaf 1950 is er een vaste zondag in het jaar: de eerste zondag in oktober. In 1984 wordt de Israëlzondag ook aan gereformeerde zijde officieel ingesteld. De Protestantse Kerk heeft deze tradities gevolgd. In dienen, leren en vieren zoekt de kerk de relatie met het Joodse volk

Waarom Israëlzondag?

Die relatie hoort niet alleen bij de Protestantse Kerk, maar is zo oud als de kerk zelf. De christelijke kerk is historisch en theologisch onlosmakelijk verbonden met het Jodendom. De kerk deelt in de aan Israël geschonken verwachting van het Koninkrijk van God, zo stelt de Kerkorde. Jezus was Joods, de eerste christenen waren Joods, en bij het lezen van de Bijbel is het goed om steeds bewust te zijn van de joodse wortels van de teksten. Wat betekent dat de kerk de Schriften samen met de synagoge leest? Wat betekent het dat de kerk gelooft in de God van Israël? Het zijn deze vragen die de Israëlzondag ieder jaar opnieuw in ons oproept.

In het najaar

Op de kerkelijke kalender is Israëlzondag geplaatst op de eerste zondag van oktober. Dat is een bewuste keuze geweest. Niet in de buurt van 4 mei – ter nagedachtenis aan de Holocaust – of rond de Israëlsche Onafhankelijkheidsdag (ook meestal in mei), maar rond de najaarsfeesten Nieuwjaar, Grote Verzoendag en Loofhuttenfeest. Daarmee wordt aangegeven dat we als kerk op zoek zijn naar een verstaan van het joodse volk vanuit de levende praktijk van het religieuze jodendom.

Belangrijk is ook dat de Israëlzondag niet op een van de joodse feestdagen is gepland, alsof de kerk die zou overnemen of zelfs vervangen, maar in de nabijheid ervan. In de nabijheid van de synagoge wil de kerk op haar eigen dag, de zondag, luisteren naar wat de joodse traditie heeft te bieden in het verstaan van de Schriften.

Hoe vieren we Israëlzondag?

Vaak wordt de liturgie, de preek en de collecte afgestemd op deze zondag. Gemeenten kunnen deze zondag bijzonder maken door:

- Liturgie en liederen die de verbondenheid met het Joodse volk benadrukken. In de keuze van de liederen gebruiken we dezelfde Psalmen als Israël, op eigen wijze, maar niet zónder hen.
- Verkondiging waarin meer dan anders aandacht gegeven wordt aan de joodse uitleg van Bijbelteksten of de relatie tussen jodendom en christendom.
- Gebeden voor het Joodse volk en om vrede in het Midden-Oosten, waarbij ook volop uiting kan worden gegeven aan verlegenheid en moeite met alles wat gebeurde en gebeurt, dáár en in onze eigen samenleving.
- Educatie over joodse tradities, de geschiedenis van joods-christelijke relaties en bewustwording van allerlei vormen van antisemitisme, vroeger en nu

Actualiteit

Vanaf het begin zijn er ook vragen, en in de loop der jaren zijn er vragen bijgekomen. Wat wordt bedoeld met Israël? Want hoewel deze eerste zondag in oktober nooit bedoeld is geweest als een 'zondag van/voor de staat Israël', maar als een zondag waarop de verhouding tussen de kerk en het Joodse volk centraal gesteld wordt, denken velen direct aan het conflict tussen Joden en Palestijnen. Daardoor is 'Israël' een ongemakkelijk thema geworden, ook in de kerk, waar mensen van kunnen denken: 'nu maar even niet'. De problematiek is immers complex en de meningen lopen diametraal uiteen – binnen de gemeenten, maar ook binnen ons kerkverband. Vaak heel betrokken en navenant heftig.

We zijn als kerk geroepen om gestalte te geven aan de verbondenheid met het Joodse volk, zowel vanuit onze theologische wortels als vanwege het gedeelde verhaal van Gods verbondstrouw. Maar die roeping gaat samen met de diaconale roeping en de roeping tot oecumenische verbondenheid met christenen wereldwijd, inclusief Palestijnse christenen. Ook al kunnen deze roepingen boten en schuren, de Protestantse Kerk kan en wil geen van deze roepingen veronachtzamen. Ze bestaan naast elkaar en de ene roeping wordt niet in mindering gebracht op de

andere.

De joods-christelijke dialoog moet worden voortgezet, zowel in Israël als in Nederland. Dit gesprek hoort bij de identiteit van de kerk en is daarom voor christenen onopgeefbaar. Het zoeken naar recht, vrede en verbinding in het Israëlisch-Palestijnse conflict hoeft daarmee geen

tegenstelling te vormen. Als Protestantse Kerk willen we stem geven aan en verbonden blijven met Joden, Palestijnse christenen en andere Palestijnen.

Dit gebeurt vanuit de overtuiging dat iedereen gehoord moet worden en elk mensenleven even kostbaar is in de ogen van God.

OPEN MONUMENTENDAG 2025 – 13 SEPTEMBER

In de vorige kerkbrief is hierover een artikel verschenen maar op zaterdag 13 september staan de deuren van onze kerk open voor uw bezoek.

Op zondag 15 december 1985 kwam de restauratie ten einde met de ingebruikname van de kerk. Nu bijna 40 jaar geleden.

Welke keuzes zijn er gemaakt? Ook het orgel en de

brug zijn onder handen genomen.

Graag verwelkomen wij u vanaf 11.00 uur met een kopje koffie of thee en voor de kinderen is er limonade. Er ligt weer van alles ter inzage (o.a. tekeningen van de architect, oude bijbels, afbeeldingen van kerken met vergelijkbare beschilderde houten schotten). Tot 16.00 uur zijn we open. Komt u ook?

U bent van harte welkom!
Arie van Blaaderen

JEUGDWERK

Bij deze een berichtje over het jeugdwerk.

Na een vakantieperiode gaat ook het jeugdwerk weer rustig van start. Zondag 7 september is er weer kindernevendienst waar we de methode van Bijbelbasic volgen. We hopen dat er elke week kindernevendienst kan zijn, als er geen leiding kan, dan is er helaas geen kindernevendienst. We vinden het altijd gezellig als er kindjes zijn, we weten dit graag van te voren ivm het werkje wat voorbereid en gekopieerd moet worden. Je kan je in de Jonge ouder appgroep aanmelden. Als je nog geen lid bent van die appgroep dan kun je dit aan Marjolein laten weten, dan voegt zij je toe.

Op 21 september is er weer een start-buitendienst georganiseerd er zal een band komen zingen en na de dienst drinken we met elkaar koffie en thee met wat lekkers wat iedereen meebrengt. Hierna zal de BBQ aangestoken worden en eten we met elkaar. Nemen jullie wat lekkers mee voor bij de BBQ? Ook zal er voor de kinderen wat spellen klaar staan. Gezellig als jullie ook komen

Na de startdienst begint ook de jeugdclub weer, we komen op de maandagmiddag gelijk uit school bij elkaar in de

kelder van de kerk. We starten met een Bijbelverhaal we drinken wat en daarna gaan we knutselen. Om 16uur stoppen we weer. Lijkt het je leuk om aan te sluiten, dan kan je dit aan Wilma en Marjolein laten weten.

Ook de Rietgors gaat weer starten 1x in de maand op vrijdagavond, we hopen op veel deelnemers. Je aanmelden kan bij Dirk-Jan of Robert.

Groetjes namens de jeugdleiders

Herfstvakantie	18 oktober t/m 26 oktober 2025
Kerstvakantie	25 december 2025 t/m 8 januari 2026
Voorjaarsvakantie	14 februari t/m 22 februari 2026
Meivakantie	25 april t/m 3 mei 2026
Zomervakantie	18 juli t/m 30 augustus 2026